



országgyűlési képviselők

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATATA

irómányszám: K/13703

Érkezett: 2014 FEBR 06.

Írásbeli kérdés

**Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének**

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli kérdést kívánunk intézni az Emberi Erőforrások Minisztériumát vezető miniszterhez, mint a tárgyban illetékes minisztérium vezetőjéhez

„Az örökbefogadási tanácsadók lettek a gyermekvédelem napszámosai?”

címmel.

A benyújtott kérdésünkre a választ írásban várjuk.

Tisztelt Miniszter Úr!

"A gyermeknek joga van – örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában – a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez" - találhatjuk a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben a gyermeki jogok között.

Az örökbefogadás – mint végleges sorsrendezés – nem csupán egyszerű jogi aktust jelent, hanem rendkívül komplex feladatok megosztását a hatóság és a szakma között. Szakmai vetületéből a sokrétű pedagógiai, pszichológiai tevékenységeket kell kiemelni, melyek koordinátora és irányítója a szakszolgálat örökbefogadási tanácsadója. Emiatt, ebben a munkakörben – a munka jellege miatt – nem célszerű tapasztalatlan pályakezdőt alkalmazni. Korábban a pedagógusokat tartották a "nemzet napszámosainak". Napjainkban az örökbefogadási tanácsadók váltak a gyermekvédelmi szakellátás napszámosaivá.

Megdöbbenő, milyen körülmények, milyen erkölcsi és anyagi elismertség – hiánya – mellett végzik munkájukat.

Érdemes kiemelni, hogy a kisebb megyékben mindössze egy örökbefogadási tanácsadó van. (Ezek a megyék vannak többségben) Munkája "non stop", emiatt munkaideje kötetlen, hiszen a hivatalos munkanapokon 8 órától 16 óráig terjedő hivatali munkaidőn túlnőnek a feladatai: akkor kell mennie, amikor szükség van rá. Ha ez hétvégén vagy ünnepnapokon, esetleg az esti órákban aktuális, akkor mennie kell, mert egy örökbefogadás sikere múlhat a segítő beavatkozás időbeliségén.

Valamikor még maximum 25 család tartozhatott egy örökbefogadási tanácsadóhoz. Ez a szám 55-60-ra emelkedett időközben. (A folyamatban lévő örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás egynek számít.) Felfoghatatlan, hogyan gondolta a jogalkotó ilyen létszámmal dolgozni.

A gyámok már most panaszkodnak, milyen gyakorisággal kell látogatniuk gyámoltjaikat. (3 év alatti gyermeket havi kétszer kell meglátogatniuk.) Mit mondjanak az örökbefogadási tanácsadók? Egy barátkozás megszervezése, lefolytatása napi szintű ottlétet, segítségnyújtást, irányítást jelent. A kötelező gondozási időszak során még a "legsímább esetekben" is legalább hetente egy látogatás szükséges. Gyakran több örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás fut párhuzamosan. Ezen túlmenően még több területen (környezettanulmány készítése a bejelentkezőkről, kapcsolattartás az örökbe adható gyermekek gondozási helyével, a gyermekek célirányos felkészítése az örökbefogadásra stb.) kell megfelelni.

Azt gondolnánk ezek ismeretében, hogy egy ilyen professzionális munka díjazása és elismertsége a szakellátáson belül is kiemelt. Ez nagy tévedés!

Megmagyarázhatatlan, hogy az örökbefogadási tanácsadó miért nem pedagógusi munkakörben dolgozik, hiszen a legszélesebb körű és a legsokrétűbb pedagógiai munkát fejt ki. Megfelelő hozzáértéssel kell kezelnie mind a gyermekekkel, mind a felnőttekkel (ügyfelek) kapcsolatos ügyeket. Megmagyarázhatatlan, hogy miért "pedagógusabb" a nevelőszülői tanácsadó vagy a családgondozó?

A közalkalmazottként foglalkoztatott örökbefogadási tanácsadók évek óta a pótlékalap 70%-át kapják magasabb szakértelmet igénylő munkájukért, bérpótlékként.

A pedagógus bérrendezés óriási bérfeszültséget eredményezett a szakellátásban dolgozók között, mivel a pedagógusi munkakörben foglalkoztatottak – akkor is, ha nem pedagógus végzettségűek – jelentős béremelésben részesültek már 2013. szeptemberétől, mely csupán a béremelés első lépcsőfoka volt. Tovább szította a feszültséget a pótlékok rendezése – a gyámok pótléka lett némileg rendezve, a pótlékalapot 185%-ra emelték a korábbi 70% helyett, valamint a pedagógus munkakörben dolgozók egyéb pótlékozására is módot nyújt a jogszabály –, melyből az örökbefogadási tanácsadók kimaradtak.

Ha megnézzük a bértáblát, akkor látható, hogy egy pályakezdő pedagógus bére közel annyi, mint a három évtizedes munkaviszonnyal rendelkező örökbefogadási tanácsadóé. A szakszolgáltatáson belül hasonló munkát végző, pedagógus munkakörben foglalkoztatottak bére több, mint másfélszerese az örökbefogadási tanácsadóénak?

Mi ez, ha nem az örökbefogadási tanácsadók munkájának leminősítése, semmibe vétele? Az örökbefogadási tanácsadók szakmai műhelyben tömörülnek, a szakminisztériummal folyamatosan együtt dolgoznak, mégsem tudják érdekeiket hathatósan érvényesíteni.

A Pedagógusok Szakszervezete nem érzi aktuálisnak az örökbefogadási tanácsadók problémáinak felkarolását, teljes mellszélességgel csak és kizárólag a pedagógusok béremeléséért szállnak síkra. Etikátlan a hozzáállásuk, mert a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak tagdíját minden erkölcsi aggály nélkül felhasználják.

Soltész Miklós államtitkár úr a mai napig nem méltatta válaszra az érintettek őszi folyamán hozzá intézett beadványát.

Valószínűleg az örökbefogadási tanácsadók csekély száma – országos szinten félszázan sincsenek – mellett nagyfokú lojalitásuk is gátja az érdekérvényesítésnek. Nem fordultak eddig a médiához panaszuk orvoslását kérve, hanem a szaktárcában bíztak, mely hallgat, nem tesz semmit.

Félő, hogy a szakemberek azt fogják mondani: "van élet a gyermekvédelmen túl is", pályájukat elhagyják, kevésbé felelősségteljes, jóval kényelmesebb, kiszámíthatóbb munkahelyre mennek, ahol tapasztalatukat és szaktudásukat az egyenlő bánásmód elvét figyelembe véve fizetik meg.

A kormány nagy hangon propagált programját, az örökbefogadások prioritását a vérszerinti családjuk nélkül nevelkedő gyermekeknél így kik fogják végrehajtani?

Tisztelt Miniszter Úr!

- Esetleg nem is kell ehhez a munkához különleges szakértelem, vagy a jogalkotó kifejejtette őket, vagy nem volt tisztában a munkájuk fontosságával?
- Mégsem olyan fontos a gyerekek hosszú távú sorsrendezése?
- Nem kell pedagógus szakértelem ahhoz, hogy egy kiszolgáltatott gyermeknek megfelelő szülőket találjunk?
- Az örökbefogadási tanácsadókra nem vonatkozik a Munka Törvénykönyvében rögzített egyenlő bánásmód követelménye? (12. § (1) A munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. (3) A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget...)
- Mihez vezet ez a hátrányos megkülönböztetés? Hogyan lehet elvárni, hogy teljes bevetéssel, ugyanolyan ambícióval, lelkiismeretesen végezzék a munkájukat, hiszen jelenleg a társadalom legalulfizetettebb rétegéhez tartoznak.

Várjuk érdemi válaszát!

Budapest, 2014. február 6.

Tisztelettel:



Vágó Sebestyén
Jobbik



Zakó László
Jobbik